

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **31356** (13) **U**
(51) **МПК (2006)**
A01K 67/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ВІДБОРУ МОЛОЧНИХ КОРІВ НА ВИСОКУ ПРОДУКТИВНІСТЬ

1

2

(21) u200710255

(22) 14.09.2007

(24) 10.04.2008

(46) 10.04.2008, Бюл.№ 7, 2008 рік

(72) ГОНЧАРЕНКО ІГОР ВОЛОДИМИРОВИЧ, UA

(73) НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ,
UA

(57) Спосіб відбору молочних корів на високу продуктивність, що включає відбір за ознаками походження, екстер'єру, типу конституції, придатності до

машинної технології доїння, який відрізняється тим, що додатково до молочного стада вводять багатоплідних корів з одностатевими теличками-близнюками, а серед різностатевих близнюків у теличок в шестимісячному віці, за допомогою піхвового дзеркала, визначають спроможність до відтворної функції і при її відсутності теличку виключають із селекційного процесу.

Корисна модель відноситься до зоотехнії, а саме, до розведення та селекції корів, і може бути використана в практиці племінних заводів, репродукторів, товарних стад, фермерських та приватних господарств.

Відбір тварин у молочному скотарстві в усіх розвинених країнах проводиться за комплексом ознак, серед яких обов'язковими є походження, екстер'єр і конституція, продуктивність, придатність до машинної технології доїння. Між усіма цими ознаками існує певний зв'язок.

В сучасній практиці селекції молочних корів найбільш відомим і поширеним способом їх відбору є введення в стадо потомства, що походить від високопродуктивної матері та батька, дочки яких характеризуються високою молочністю. Наприклад, продуктивність матері за першу лактацію становила 4200 кг молока, а середня молочність дочок батька - 4800кг відповідно. В даному випадку очікувана продуктивність потомства за першу лактацію від вказаних батьків становитиме: (4200кг+4800кг):2=4500кг. Точність такого відбору варіює в межах 30-35% [Розведення сільськогосподарських тварин / М.З. Басовський та інші; за ред. М.З. Басовського. - Біла Церква, 2002. - С.89-90, 204-208]. Цей спосіб взято за прототип. Порівняно невелика точність відбору потомства за рівнем молочності змушує селекціонерів шукати нові способи відбору високомолочних корів.

Недоліком відомого способу є те, що з кожним наступним тварин зменшується їх плодючість. Це

вказує на те, що недостатньо ознак для достовірної оцінки тварин в якості відбору.

Корисною моделлю ставиться завдання суттєво підвищити точність відбору корів за ознакою багатоплідності (близнята, інколи і трійнята, дуже рідко четверня) характеризується новими суттєвими перевагами, які полягають в наступному:

- точність відбору зростає в 3 рази і досягає майже 100%;

- відібрані корови за цією ознакою вдало поєднують високу молочність і плодючість.

Це дасть змогу підвищити молочність і плодючість корів та формувати багаточисельні високопродуктивні родини, які значно підвищують племінну цінність молочного стада. Також багатоплідні корови є ідеальними донорами яйцеклітин і ембріонів для трансплантації.

Поставлене корисною моделлю завдання досягається тим, що у способі відбору молочних корів на високу продуктивність, що включає відбір за ознаками походження, екстер'єру, типу конституції, придатності до машинної технології доїння, згідно корисній моделі додатково проводять відбір за багатоплідністю при отеленні близнятами один і більше разів за весь період господарського використання корови.

Спосіб здійснюється таким чином. В журналі реєстрації приплоду записують близнят-телят: якщо вони одностатеві (дві телички), то їх включають у ремонтний молодняк; якщо народилися різностатевими близнятами (теличка і бичок), то теличку в 6 місячному віці додатково тестують

(13) U

(11) 31356

(19) UA

генетичними або анатомічними методами і визначають її придатність до відтворення. Корову, яка телилась близнятами, ветеринарний лікар обстежує на повне відділення посліду і після цього тварину посилено годують відповідно зоотехнічним вимогам.

Наші дослідження стада корів чорно-рябих голштинів німецької селекції Держплемзаводу "Чайка" філія "Дударків" Київської області виявили певну закономірність: при виношуванні близнят у корів скорочується термін тривалості тільності до 275 діб (при нормованій тільності, в середньому 281 діб), що необхідно враховувати в практичних умовах функціонування ферми.

Всього було досліджено 273 отелень, з яких 10 отримано близнюками, що становить 2,7% від загальної чисельності отелень. При цьому годівля і утримання корів відповідали загальноприйнятим зоотехнічним нормативам. В опублікованих матеріалах показник народження близнят може сягати 10%.

За нашими матеріалами, молочність корів, які телились близнятами, становила 6698кг молока жирністю 3,80% (див. таблицю).

Експериментальні дані свідчать, що надої багатоплідних корів вищі на 834кг молока порівняно з коровами, які мали один приплід. Жива маса багатоплідних корів була вищою на 20кг, але ця різниця статистичне не вірогідна.

Таблиця

Молочна продуктивність і жива маса голштинських корів німецької селекції

Ознаки	Корови, які мали	
	один приплід	близнюків
Кількість отелень	36	10
Тривалість тільності	278	275
Надій за 305 днів лактації, кг	5864±180	6698±293
Вміст жиру в молоці, %	3,85	3,80
Молочний жир, кг	226±6	253±9
Жива маса, кг	559±9	579±18